Sveučilišna knjižnica u Zagrebu
RI-8-77
R 150

R 150

Fedele, Cassandra
(Cassandra Fidelis)
Oratio pro Bertucio
Lamberto.
[Bez mj. i god.] 19·6 cm [8] l. (l 1 fali)
[got.]

Isp. Hain* 4553.

R 150

Fedele, Cassandra
(Cassandra Fidelis)
Oratio pro Bertucio
Lamberto.
[Bez mj. i god.] 19·6 cm [8] l. (l 1 fali)
[got.]

Isp. Hain* 4553.

Oratio Caſſandre venete

Title from no. 50. Cassandra Fidelis. Nürnberg ca. 1489.

50 **FIDELIS, CASSANDRA.** Oratio pro Bertrucio Lamberto. N. p. d. **(Nuremberg, Peter Wagner, ca. 1489).**

4. Goth. types, 33 lines, 8 unn. leaves, without sign. With a fine, full-page cut on title, probably by **Albrecht Dürer,** and a large woodcut capital on l. 1 v. *Vellum.* Frs. 750.—

48 **EYB, ALBERTUS DE.** Margarita poetica. **Rome, Ulrich Han (Udalricus Gallus), 1475.**

Fol. Roman types, 44 lines, 322 unn. leaves. With a large capital painted in several colours, showing a centaur shooting with an arrow on flying birds, and some other capitals supplied in red and blue. Rubricated copy. *Hf. vellum.*
Frs. **2000.—**

Hain-Cop.* 6819. Cop. III, p. 259. Proctor 3364. Brit. Mus. Cat. IV, p. 25.

Finely printed, second dated edition, with full colophon, of the famous Margarita poetica of Albrecht Eyb being for many years a popular work with all Neo-Latin authors. It consists of selected passages from the classics and poets, systematically arranged so as to afford models of elegant phrasing for different occasions. Eyb was a Canon at Bamberg and Eichstätt and Archdeacon of Würzburg, born 1420, died 1475.

This book is printed with the Roman type 4 of Han, the second printer of Rome. This type is here often admixed with capitals of the Gothic type 5.

Fine and very large copy, the lower blank margin of l. 20 cut away damaging the last line, in l. 7 of the register a rent. In the first ll. a few small, insignificant wormholes. On the first l. is written: Pertinet ad sante Marie loreti extra Castionũ.

Extremely scarce.

49 **FRANCHIS DE PERUSIO, PHILIPPUS.** Lectura super titulo de appellationibus et nullitatibus sententiarum. **Pavia, Andreas de Boscho and Michael de Garaldis, 1496, 15. Dec.**

Fol. Gothic types, 70 lines, 2 col., 14 unn., 93 numb. leaves, 1 blank leaf, with sign. and catch-words. Printed in red and black. *Vellum.* Frs. **1000.—**

Hain (without seeing it) 7320. Not in Proctor.

No copy is exactly described by the bibliographers. The copy mentioned by Panzer is quoted according to Seemiller. **This is probably the only complete copy known.**

It is a very interesting nicely printed product of an excessively rare Pavia press which has been formed by Joh. Andr. de Bocho and the brothers Bernardinus Garaldus. These partners have worked in four succeeding groups, the first is formed by Joh. de Boscho and Michael Garaldus. Our book is a product of this first groups, which has been worked from 1493 to 1497, and of which Proctor does not mention one item. The book is printed with the types 1 and 2 of this press, two nice gothic types, a smaller and a larger one. The first 8 lines of the beginning of the text are printed in red.

The author, Filippo Franchi, was a native of Perugia, and a canonist of some note. He died in 1471. The book contains canonical prescriptions and explanations of much historical interest.

Extremely fine copy, in faultless condition, with ample margins, very clean, and free from wormholes. A few old MS. marginal notes.

No copy in U. S. A. acc. to Census.

R 150

te attingerē Niſi verita eēz ne defeſſos diutius longiore deti
nere oratione. parū prudentis foret. et audacis nimiū exiſti-
mare poſſe quantū deberē veſtras virtutes laudare. Itaqz
illud vnū ad quod etiam vocata non ſumā Sz delibabo qui
dem Quando veſtrarꝫ laudū mihi difficilius eſt exitū quā
principiū inuenire his igitꝰ cohortamētis nouo exemplo ve
la ventis pandere cōſtitui. Quum enī de propinquo mihi
dicendū ſit ne munꝰ in me collatū videar euitaſſe breuiſſime
dicā. deſumſi itaqz mihi tripartitā laudandi materiā A mar
co tullio platōe ac ꝑipateticis traditā. quippe qui verū lau
dem A bonis anime corꝑis et his que philoſoui quidē non
ignobiles fortune eſſe crediderunt ꝓficiſci arbitrati ſunt· At
tendite igitur obſecro viri clariſſimi. qnāqz ſcio nihil a me.
altius vos exſpectare. Ego enī ne. quod maxime fugio. ad
oſtentationē loqui me puteris tenuioribꝰ v̄bis ac minus ex
quiſitis agam qđ cōfido vobis nō in iocundū fore. generis
namqz quod noſtis. ſplendor. tū demū ſūmis laudibus cele-
brandus quū v̄tutes maxīe nobilitati reſpondent. que ſole
ſtemmatis addunt gloriā vereqz nobiles v̄e celebres faciunt
Sed quid attinet magis in coniuncto meo laudare q̄z mo-
res. quā ſtudia optima q̄z ingeniū docile variū ꝓmtū capax
memoriā tenaciſſimā bonarꝫ artiū precipuū honorē. parꝫ ꝑ
fecto fuerat natū eē venetijs in celeberrīo oīm gentiū empo
rio Niſi accederet educatio oī religione pietateqz nō inferior
Quaꝓpter magna eiꝰ aput oēs gratia. multi amici. multi
cupidi. multi eiꝰ laudes fautores. Que quo magis ei ſuppe
tunt eo minus elatus minus eſt arrogās. Ponite eius ante
oculos dexteritatē formeqz dignitatē q̄z innocenter vero. q̄z
ſancte iuuentutē egerit. patet oībus obſequentiorem enī pa
rentibus filiū nec eē nec fuiſſe queq̄z facile reperietis. ⁊ vt po
ſtremo vno v̄bo ꝯplectar m̄ta q̄z immaturo euo cernitis tā
maturꝫ virtute cognoſcetis. que niſi oībus aperta fuiſſent mi
nime in tanto cetu ꝓferre auderē. Sed a leuioribus ad gra-

[2]

uioꝛa querā ꝓgreſſum. Magne em̄ diuitie viſqꝫ corꝑis ⁊ ali
a huiuſmōi breui dilabunt̄. At ingeniȷ̄ facinoꝛa ſicuti aīa in
moꝛtalia ſunt. corꝑis vero et foꝛtūe bōis vt initium ſic finis
eſt. Nam neqꝫ pecunias Neqꝫ tecta magnifica. Neqꝫ opes
Neqꝫ eas quibus maxime plures aſtricti ſunt voluptates.
in bonis enumerādas eſſe duxi Nunq̄ꝫ edepol expletur Ne
qꝫ ſaciat̄ cupiditatis fames. Quis em̄ inficiari poteſt hec
imbecilla cōmutabiliaqꝫ membꝛa lubꝛica nō eſſe Vbi enim
nūc thebe ille magnifice. tātoqꝫ luxu edificioꝝ exoꝛnate Vbi
perſaꝝ apparatus cū ſuo ciro. Vbi darius. Vbi macedōes
cum philippo et allexandꝛo regibus. Vbi ſpartani cū ſuo li
curgo. Vbi herculis inuicti robur. Nec ſpurimā tam conſer
uata pulchritudo q̄ꝫ coꝛrupta oris vulnera pro pudicitia
celebrē reddidit. Quis poſſet hec tuto poſſidere. Aequa em̄
lege neceſſitas inſignes ⁊ ymos ſoꝛtitur. Nonne em̄ Criſus
lidoꝝ rex immenſi theſauri copia a Ciro immēſiſqꝫ diuitijs
eſt priuat⁹. At cirū ipm̄ vilis muliercula et regno et vita ſpo
liauit. zerſes vero qui tanto armoꝝ apꝑatu terra mariqꝫ ſcre
pebat. Minimoqꝫ nauicule ligno contentus in regnū refu-
git omni exercitu deꝑdito. Et ne omnia ꝓſequar. Vbi ro-
ma illa barbaroꝝ domitrix. grecoꝝqꝫ imꝑatrix. oīa ſane de-
floꝛuerunt. Moꝛs terribilis cuncta fugatia ꝓſequitur. Que
autē virtute ingenio comꝑantur. poſteris vſui ſunt. Verū
enimuero quia hic noſter ingeniȷ̄ acrimonia. memoꝛieqꝫ pre
ſtantia a teneris annis in eloquentiā oēm operā ſtudiumqꝫ
contulit. Summa nunc copia ſingulariqꝫ dicendi facultate
floꝛet, que quidē ſtudia. foꝛtune corꝑiſqꝫ cōmodis oꝛnamen
ti plurimū et decoris addunt. oratione em̄ beſtijs homīes p̄
ſtant. Quid autē tam in cultū. tam hoꝛridū. tam obſcurum
tam ſoꝛdidū qꝺ non elaboꝛata oꝛatiōe ſplendeſcat et tamq̄ꝫ
excolatur. Quid eloquentia laudabilius. preſtabilius. ama
biliuſue eſt. vel admiratione audientiū vel ſpe indigentiū.
vel eoꝝ qui defenſi ſunt gratia. Nihil poꝛro tam incredibile

tam dificile qd̄ non dicendo ꝓbabile ⁊ facile fiat. Ciuitates
aūt et principes qui hec ſtudia fouent ⁊ colunt quanto fiunt
humaniores. gratiores. nobiliores. Ea ſane de cauſa ſuauiſ
ſimū ſibi humanitatis nomē vēdicauit hec philoſophie ꝑs
quoniā hij que ingēio agreſti ſunt his ſtudijs ciuiliores mul
toqȝ mitiores fiunt Sȝ ad iuuenis laudē venio philoſophie
ſtudijs operam nauantis. que ſciētia apd̄ ſapientiſſimos ho
mīes diuina ſemꝑ habita eſt. et merito quidē. Nam que ho
minū ſunt. cetere diſcipline oſtendunt. hec vero quid ſit ipſe
homo clare docet. et quid expetendū. quidue fugiendū. atqȝ
nulla viuēdi ratio. nullū p̄clarum inſtitutū nihil deniqȝ qd̄
cum bene beateqȝ viuendū attineat. quod illa ſua inueſtiga
tiōe nō cōſequat̄ Quis philoſophie imbutus preceps in
errorē abijt vnquā hec ſtudia ingenia poliunt. ratiōes vim
exacuunt ac firmant. mens hoīm in errorē lapſa gubernacu
lis philoſophie corrigitur Quare recte ſtratonicus hāc ve
ram incolumitatē appellat hac ingenio ꝯtendēdo veꝝ exqui
rere arcanaqȝ ſcire poſſumus. hec ad beate viuendū ydonea
artifex magiſtraqȝ. Quid em̄ eſt ad vtilitatem fructuoſius.
quid ad dignitatē amplius Quid ad honeſtā voluptatē feli
cius. vel ad vrbium ſplendorē aptius q̄ȝ philoſophie ſtudia
quare plato vir ꝓpe modū diuinus. eas tn̄ Reſp. fore bea
tas ſcripſit Cum adminiſtrantes philoſophati eſſent aut
philoſophantes eaꝝ ad miniſtrationē ſuſcepiſſent Sȝ ſan-
ctiſſimi hij ſapiētie inſtituti varij inuentores tradunt̄. affri
atlantē adducunt. orphea vel lamoxim thraces. linū theba
ni. egiptij vulcanū. galli ſuos druidas. atqȝ alij alios q̄ phi
loſophie primordia aut primi oīm dederint aut aliqua ex ꝑ
te auxere Que ſiue a zoroaſtre magoꝝ principe. ſiue a ꝑſarū
calderoruqȝ gimnaſophiſtis originē traxerit in rationalē mo
ralem naturalēqȝ diuidit. Is vero q̄ȝ accurata diligētia eta
tem in his ſtudijs triuerit haud facile dictu eſt Quantū alij
ad feſtos dies celebrādos. ad animi voluptates. Ad corꝑis

requiem cõferre ſolent . tantũ ipſe ad hec ſtudia recolenda
ꝯtulit. Nunc vero qđ premiũ. quã dignitatẽ ſuis laboribus
vigilijs aſſecutꝰ ſit apud vos viri ſpectatiſſimi noſtro non
indiget teſtimonio. quippe qui veſtra ſapientia eũ ornandũ
philoſoſophie inſignibꝰ iudicaſtis. quãq; ad altiora indies
ꝑuenturũ haud dubitandũ ſit. Sed hec eadẽ longiore pro
ſecuta eſſem oratiõe niſi certo ſcirẽ maiori elegantia ꝯmemo
raſſe Joannẽ regiũ quẽ paulo ante orantẽ audiuiſtis. Qđ
cum ita ſit ne ampliſſimi viri hanc veſtrã leticiã longiore ſer
mone in tediũ vertam reliqua miſſa faciã. ad illud me vertã
quod maxime noſtrum eẽ intelligo. Vt vobis inprimis ma
gnifici vrbis magiſtratus. inde vobis preſtantiſſimi patres
Et viri ornatiſſimi cumulatiſſimas gratias agã . qđ in ꝓ
pinquũ mei gratia dignati ſitis. iocundiſſima veſtra preſen
tia ornatiſſimo cetu locũ hunc celebrare. Etenim nemo ẽ tã
ingrato aĩo tam obtuſo ferreoq; ingenio. qui veſtras in tam
recenti merito preterire velit laudes Sed verꝫ fatendũ. haud
quiſq; vel acri iuditio. tam ꝯſumatꝰ orator ẽ. qui veſtras nõ
dicam enarrare. quod fieri nõ poteſt. Sed leuiter etiã omĩs
percurrere queat laudes O te igitur felicem caſſandrã cui hi
ſce temporibus naſci ꝯtigit. O beatam etatẽ noſtrã O vrbẽ
preclarã patauij que doctiſſimorꝫ virorꝫ copia exuberas . de
ſinant iam omnes. deſinant inquã vetera narrari. deꝰ optiꝰ
maximusq; hoc in loco oĩm ſtudia gentiũ florere voluit. ac
eternitati ꝯmendata ꝯſecrataq; eſſe . vetuſtas namq; oĩa ꝯſi
ciet atq; conſumet. At vero hec diuina ſtudia veſtra indies
magis ac magis floreſcent Seq; ab omni obliuiõis iniuria
vendicabunt. Sed ad illud redeo. dequo dicere inſtituerã. vt
vobis nõ vulgares gratias agam quẽ admodũ dixerã. qꝛ mi
hi dicenti et bertutio neceſſario meo celebri frequentia ho
die affueritis dignatiq; ſitis. Vtrũq; ꝓclariſſima veſtra pre
ſentia decorare obquod ipm̃ vt ꝓ fratre qđ debeo deſponde
am. ꝑpetuũ illius. meũq; ſtudiũ et obſeruantiam veſtre am

plitudini nunq̄z quoad vterqz noſtrū vixerit. obtanti bene ficij memoriam polliceor defuturam.

Dixit. xviij. kk. Salutis xpiane Anno. M.cccc.lxxxvij.

Ludouicus ſcledeus vincentin⁹ philoſophoꝝ ac medicoꝝ rector Caſſandre fideli virgini pudiciſſime muſaꝝ alumne. oratrici facundiſſime. S.p.d.

Exiſtimamur muſaꝝ dec⁹ feminaꝝ facundiā atqz om̄e muliebre. ſi id ꝓferre vocabulū liceat. dicendi gen⁹ extinctū penit⁹ eē. Nec vllā noſtris ſup̱ eſſe tꝑib⁹ rebar. que vl ꝯponē di facilitate vl ꝓnūtiandi aptitudine: hortēſie aut veterib⁹ illis romāis. vlla poſſet in ꝑte eq̄perari. verū cū tuā nō hūanā ſ̄ diuinā poti⁹ eloquētiā aīo repeto. cū aptos ꝓnunciationi corpis mot⁹ mēte reuoluo. cū ꝯcinnos v̄boꝝ ornat⁹ mecū ipſe ꝯſidero. quid de te aliud ꝓferā. penitus ignoro niſi d̄ te illud marōis adducā credo equidē nec vane genus eē deorum Neqz id abſqz ratione dictum putes Si quis enim vel ſummā oratorie artis ꝓuintiā. vel muſaꝝ fontes vberrimos vel dialectices enigmata mortali cuiuſq̄z pectore delibata fuiſſe vnq̄z exiſtiet. id tibi ſolū ac peculiare diuinit⁹ traditū cenſeat. deſinat ad celū laudib⁹ extollere vatē mantua virgiliū deſinat verōa catullū. ꝑua que palemonē vincētia. deſinat titū padua doctiloquū. his te venetie vatib⁹ inſerant ſublimi feries ſidera vertice. Si igitur tibi tanta eſt vis inſita eloquentie Si tale dicendi flumen quale nec priſci nec poſtera viderit etas Cur et ego ſumma cū obſeruantia nomen pudiciſſime nō extollā puelle. id igit̄ tuis morib⁹ pudicitia eloquentia humanitate cōfectū eſt caſſandra facundiſſima: vt rector ille tuus quē tot heſterna die ad celū laudib⁹ eleuaſti ꝑpetuo tibi ſe obnoxium eſſe fateatur Vale feminei ſexus vnicum decus ornamentum iterum vale.

Caſſandra fidelis luduico ſcledeo vincentins liberalium artium rectori digniſſimo. S.p.d.

Prius me excuſandã eẽ arbitror q̃z tuis ornatiſſimis mune-
re plẽis reſpondeã litteris. Si fortaſſe tibi tardiuſcula viſa
fuerim. Non te fugit multa mihi. vt literatis ꝯtingere ſolet.
impedimento fuiſſe. poſt meũ eñ iſtinc diſceſſum cũ domũ
me reciperẽ innumeri innumereq; mihi gratulatuꝫ non mõ
acceſſerunt. verũ accurrerunt irrueruntq;. preterea neceſſarij
mei obuolup tatẽ. qua maxĩa ex hac mea publica actõe affe
cti ſunt. et preſertĩ patauij celeberrima vrbe. ſtudioꝝq; florẽ
tiſſima. cũ audiendo tũ ſciſitando ac ꝑcontãdo quot huic
ꝯciõi interfuiſſent. mihi ac ꝑorãti fauiſſent. triduũ ꝛ q̃tridu
um me tunc apluteolo et a litteris remouere. ecquid attra
mentariũ calamq; iam octo dies obſtruſa ſunt. Cũ aũt pri
mum recluſe ſunt fores. Vnde arma literaꝝ exꝓmerẽ tue ex
cellentie oĩbus vel maximis pretermiſſis reſpondendũ duxi.
Et ſi tua eloquentia omĩ diſciplinaꝝ genere non modo re-
ferta. veꝝ affluens atq; exuberans. aliũ aliãue laudatricem
expoſcere videatᷣ. Ne tamen ingratitudinis. ac ignauie. que
maxima ſunt in homine vitia. me accuſes. nõ vt tibi ſed mi
hi ipſi ſatiſfacerem paucula ꝑſcripſi quibꝰ ingeniũ mentem
q; meã omĩ in re honeſta ꝯgnoſces tibi obnoxiũ. Ex tuis eñ
litteris oẽs antiquitatẽ redolentibꝰ duplicẽ fructũ accepi. be
niuolentiã. tuũq; de me ſingulare iuditiũ. Sꝫ vtrũ pluris fa
tiundũ ſit nõ facile iudicẽ Tuã de me oppinionẽ maximam
eſſe video. Sed hoc ꝯmune alijs. veꝝ autẽ vt fatear in me ef
ferenda oẽs ſupas. Noſtra itaq; ſctã amicitia plꝰ ecaſtor hꝫ
voluptatis que tuã me laudãdi ornandiq; ſententiã corrobo
rauit. de tuo munificentiſſimo munere pomoꝝ in heſpẽidũ
orto. vt reor. lectoꝝ. tuiſq; in me laudibꝰ. quas poſſum gra
tias ago Et ſi noſtra haud vulgaris beniuolentia nõ videtᷣ
gratiaꝝ actionẽ optare. tamen nõ alienum a ꝯſuetudine mea

oratiõe inconcinna quidē ꝓ tuis maximis in me meritis vtĩ
iudicabis. Sed tua in me offitia laudãdo. tuasqꝫ vbiqꝫ cele
brando laudes vincã vnũ itaqꝫ habes grauiorē cõſtantiorē
amicitiorē nõ ſolũ te Sꝫ omnes liberalibus ſtudijs deditos
in primis tue ſecte ꝓfeſſores: quã haud ego diffiteor. magis
celebratũ iri qꝫ̃ ꝑpetua oratiõe celebraſſe Tantis eñ veſtris
in me collatis benefitijs diuinaqꝫ diſciplina vllo mõ videor
mihi reſpõdere poſſe. Ad vos oẽs colẽdos venerãdoqꝫ pol
liceor nunqꝫ defeſſam fore. In hancqꝫ ꝯſtantiã permanſu-
ram exiſtimes velim. puderet profecto me. ſi hec ex leuita-
te penderent. hanc ſummã de me habeas. fide aio ſingulari
te ꝓſequi velle. Noſtre enim preclare pollicitationis haud
immemor ſum Vbi in ꝯſeſſu clariſſimoꝝ viroꝝ meaꝝ laudũ
ꝑconiũ. mutuãqꝫ laudandi operã diſpondimꝰ. Vale noſtri
memor exiſtimationē meã. ſi mereor. tueare. iteꝝ vale vene
tijs ṗdie xx. decembris.

Angelus cancredus lucanꝰ pulcan diue Caſſan
dre venete felicitatem gloriamqꝫ

Et ſi in hac aſperrima ꝯditione fragilitatis humane inqua
nemo ꝓpe mortaliũ. vt fabiꝰ inquit. Impune viuit. hec oĩ
bꝰ natura eſt. vt ſua cuiqꝫ calamitas ṗcipua miſera atqꝫ in
tolleranda videatur. Tamē caſſan. celeberrima Cũ in falla
ciſſimi mundi hꝰ implicata carhybdi interijſſem. Jam iã
poſt plurima cũ humana militia ſeua preſidia mihi cõti-
git vt in patauinũ litteraꝝ gymnaſiũ ſecederē. atqꝫ etiã ad
phauorimē illũ clariſſimũ franciſcũ nigrũ quē alij plutoniũ
alij vero celemũ dixere. Tamqꝫ̃ ad cõmune aſylum animã
tibus egris ꝯuenirē. Quippe que tantã patitur ac dignat̃
mecũ habere cõiunctionē. Quanta vix cupiã dici crediqꝫ
poſſit Et quid multis opꝰ eſt. inquo vno ceteras amicitias
cliẽtelas. Affinitates. facile oĩes locauerim. quũqꝫ ſine co
ſum dimidio nempe anime mee carere videar. Quo ſit vt ſe

piſſime ad illum accedã. nõ ſolum quoniã ꝯmunicando doctior. euadã quottidie. verũ q꜄ cunctis calamitatib⁹ noſtris et verus port⁹ ꝛ felix aura mihi ſemꝑ extitit. Sꝫ pridie poſt tuã illã luculentiſſimã caſtigatiſſimaꝫq́ꝫ orõꝫ. tũ maxime ad eum cito. paſs ſolito venio pede. percontandi. vt fit. gratia. quid de te magniloquente ſentiret. Illum tamẽ cantantem ꝓ immortalib⁹ tuis laudib⁹ carmina qualiacunq́ꝫ forent. et ſuſpirentẽ atq́ꝫ dolentẽ video. pudetq́ꝫ etiã temporꝝ et miſeriarum noſtrarꝝ clamantẽ. quod neque ocij. neque quietis aliq̈d nactus fuiſſet. quo in toto ſue vite curriculo de te ſola cantare valuiſſet. nec iniuria quidẽ caſſandra. tu illa es cui facile cedant romani ſcriptores. cedant graij. neſcio quid mai⁹ toto naſcat̃ in orbe. aut diua es certe virgo. q̃m minime vox hominẽ ſonat. Aut nympharꝝ ſanguinis vna. Nã que mãdata memorie. de priſcis illis ſibillis. deq́ꝫ claris feminis. ſũt dubitationẽ afferre poſſunt. Quis dubitat vtrũ ſcriptores fauerint. aut inuiderint. ſitq́ꝫ eis referentib⁹ paſſim fides adhibenda. te vero glorioſiſſime orantẽ omnes in hac antenorea artiũ liberaliũ paleſtra philoſophantes cũ ſũma attentione. vt ad miraculũ vſqꝫ ꝓcederet. intuemur. Et eos. vultũ Virginea totius corpis liniamenta et facta nõ humana cernimus. ꝯſilia inſtitutaqꝫ tua. In omnib⁹ virtutũ florib⁹ noua audim⁹ maioraqꝫ oĩa eſſe videntur q̃ꝫ aut breuiter referri aut ꝯgnoſci poſſint. Sed quid longi⁹ moror. in tuis preclariſſimis corporis animiq́ꝫ dotibus. ac ſi infantiſſim⁹ ego humunculus. onus tuarũ laudũ aggredi velim. quod tantopꝑe cantatiſſimi noſtre tempeſtatis vates. non ſecus ac ethne onus ſubire recuſant. accipies igitur caſſandra carmĩa phauorini in ei. noſtras. vtcunq́ꝫ ſint. litterulas. damus enim tibi quantũ maximũ poſſumus. daturi amplius veluti cuꝫ plinio modum fatiam. ſi potuiſſemus. tam et ſi quid tibi immortali p̃t mai⁹. q̃ꝫ gl̃a. laus ꝛ eternitas. Vale ex patauĩo litterarꝝ gymnaſio. et xp̃ane ſalutis memoria. m. cccc. lxxxviij.

Franciſci nigri veneti doctoris in dictā Caſſandrā piſtcam peonicū ſaphicon.

Virgo. cui tinnuit falerata lingua
Ore facundo. grauibusqꝫ dictis
Cui tonat dignum cicerone pectus
Eloquiumqꝫ
Siue ſermonem ſequeris pedeſtrem
Siue bullatum potius cothurnum
Vel q uod intonſi ſapuere patres
Quoqꝫ nouelli
Neſcio. quo te celebrare plectro
Debeam. laudes ſubeunt camenis
Namqꝫ tot noſtris. quibus alma fulgēs
Virgo perorbem
Cedat vt plectrum facilis properti
Muſa naſonis ſimul et catulli
Atqꝫ honus tantum fugiat maronis
Calliopeia
Flebiles illi ſtatuere verſus
Cinthie dulcis modulatus ignes
Ille, dilecte lacrimans corinne
Alter amoris
Lebſbie flammas cecinit catullus
Filium lete veneris poeta
Omnium punceps. ſimul et deorum
Arma virumqꝫ
Quid noui tandem cecinere tales
Hic virum fortem. ſolitos hic ignes
Dixit. et que ſunt recitata quondam
Carmine priſco
Tu tameu cunctos ſuperas. puella
Quos vel ornatis fidibus latini

Siue nugaces volvere gray
Ferre ſubaſtra
Hinc nites pulchra facie. venuſto
Crine. preſtans labiis. ſerena
Fronte. ridenti penitus ocello
Numinis inſtar
Hinc velud ſidus nitidum refulget
Caſta mens. ſanctum ſimul et pudicum
Pectus. et ſumma probitate totū
Corpus odorum
Inde facunda vigilato corde
Dicta mirantur iuueneſqȝ seneſqȝ
Credimus ſcriptis vtriuſqȝ lingue
Numen adeſſe
Ecquis ornatus poterit pedeſter
Proſequi tantas totidemqȝ laudes
Ecquis indignis poterit cothurnis
Surgere cantus
Virgines multi cecinere doctas
Tulliam. gracchi pariter ſororem
Queue ſecundi meruit parentis
Dicier heres
Secla quas vano genuere mundo
Nam decus lingue licet ipſe phebus
Ceſſerit tantis merito puellis
More vetuſto
Non tamen pectus tribuit pudicū
Quod tibi pallas dedit inter omnes
Quod tibi virtus probitaſqȝ fideſqȝ
Cana reliquit
Ergo diuino decorata vultu
Virgo. diuinam ſapienſqȝ vocem
Quod niſi factum tibi numen eſſe

Confiteamur
Sacra es et celo veniens ꝑfecto
Vt leues martis populum ferocem
Secla ſaturni tribuaſq3 nobis
Sidere fauſto
Diua ſed quo te populus fatiget
Thure. vel quo vis titulo vocari
Jure piſteam precibus pudicis
Flectite vates
Hanc ſibi phebus cupiat puellam
Hec nouellarum numeros ſororum
Augeat. diuā vocitemus omnes
Hanc quoq3 muſam
Hec mihi cantus tribuat. fideſq3
Hec modus. plectrum. tytharam cothurnum
Hec mihi demum faueat deinceps
Callopeya

Petrus abietiſcola nerimontanꝰ. artiū magiſter caſſandre fideli venete. virgini venuſtiſſime. et oratrici facundiſſime felicitatē laudemq3 immortalem optat.

Orationem inprimis tuam omni lepore. Caſſandra virginum decus. grauitateq3 redolentem. Jn gymnaſio patauino ꝓberthutio ꝓpinquo tuo habitam a te virgine oratam ad me detulit. inſignis ⁊ preclarus. Artiū ⁊ medicine doctor hartmannus ſchedel conurbanus. laudemq3 facundie tue ab obliuionis iniuria immortalem declarauit ſumme prudētie caſtitatiq3 ꝯiunctam. Cum itaq3 eam diuinitus inſtitutam. et ſententiarū pondus. dignitatē elegantiāq3 accurate ꝯſidero. quibus principem romani eloquij ciceronē vndiq3 redoles. Nequeo non vehementer admirari. te et virginem.

[7]

et feminei ſexus puellulam .cui per etatem haud licere poſſe
rebar. Adoleſcentie annos non dum egreſſam tam expedi-
te facileqꝫ ad tantū eloquentie culmē conſcēdiſſe. magna eſt
virgo dignitas tua. maior venuſtatis pudicitieqꝫ decor. ma
xima in te vis eloquendi atqꝫ monumenta litterarꝝ. que ſin-
gula magnopere admirabilia et quaſi diuina in te virgo vidē
tur. Et ſi grayꝝ locupletes doctrina et philoſophie legibꝰ to
tiꝰ orbis glorie capita. floruere. ſi romuli caſa vtutis et mo
rum domitrix ac magiſtra viguit. nullam tamē in his inuen
tam eſſe tibi coetaneam legimus. que vel litterarꝝ peritiaꝫ. fu
iſſet venerata. vel in tanto clariſſimorꝝ virorꝝ cetu orare auſā
eſſet. vel virtutis ymaginē ſumme eloquentie affinem habu
iſſet. O ſi arpinas ille cicero ſuo rex tempore te caſſandram
audiſſet orantem .non fingeret aliquando pfectum oratorē
Sed te viuam vere oratricis ymaginē interdū ante oculos
poſuiſſet. ita ſublimis eſt ea in te facultas dicendi. ea vber-
tas is deniqꝫ honos oratiōis. vt paucos vel audiuerim vel
legerim. qui tibi ſint anteferendi. ⁊ elegantia et ſuauitate. ita
qꝫ non immerito doctarꝝ hedere premia frontiū tibi vendica
ſti. Te caſſandra nymphe gelidi nemoris neceſſitate ſibi iun
xerunt. Te nepos atlantis curue repertor lire voce formauit
decora. Tu orpheo vmbroſis qui heliconis in oris ſiluas fe
raſqꝫ plectro mouens non es inferior. Deſinat iccirco roma
hortenſiam ſemproniāqꝫ laudibus eloquentie extollere. ceſ-
ſant. catullus leſbiam. propertius cinthiam. tibullus corin-
nam venuſtate aſtra vſqꝫ adire. Tu pulchritudinis. grati-
litatis. venuſtatis regina atqꝫ domitrix. Tu feminarꝝ decor.
mulierum virtus. puellarꝝ deniqꝫ immortale ſpeculū. Quie
ſcant vetuſti hyſtorici ſpartanam illā helenam que fuit ſuꝑ
bi ilion troieqꝫ extrema calamitas. quum nupta ſororqꝫ io
uis ex contemptu palladis et dyane priamidi thalamo polli
cita eſt. primā pulchritudine litteris mandare. ex quo equi-
perari tibi poteſt nulla. nec ornatiorem tibi andronatā exiſti

mo dum ſacris hectoꝛis initiata eſt nuptijs. Tu docta Tu
prudens: Tu auro eboꝛe. et fulgentibus litteraꝝ gemmis de
coꝛata Tu caballini fonte delibuta. Tu dulcibus muſaꝝ feti
bus impregnata. tu pharetra et cithara appollinis inſigni-
ta nihil eſt ꝓfecto tandem ꝙ in te emenda dignũ ſit. quod
te ſublimi ſidera vertice ſcandere pꝛohibeat. Qua ꝓpter caſ
ſandꝛa ne diutius auribus tuis mea laudatiuncula nullo le
poꝛe et grauitate ꝯdita perſtrepam, finem iam meis impo-
nam litteris. In quibus ſi quid ſuperfluum tibi intellectum
fuerit id nimio amoꝛi meo quẽ incognitus ad te flagrans ge
ro. aſcribas. hoc tamen caſſandꝛa virgo abſte peto. vt in
enarrabilem tue dignitatis eloquentiaꝫ tuis caracteribus ꝓ
pria manu dearatis reſcribendo mihi aperias. et me qui nõ
penitus a ſtudijs humanitatis alienus ſum litteris adoꝛnes
tuis. vt famam tuam ytalie clarentem ſingulari genere lau
dis in noſtra vrbe germaniaqꝫ extollere valeam. eo reſpectu
mitto tibi carmen endecaſillabum ſaphicon A conrado cel-
tis germano nuper editum qđ non tam ſolatij gratia q̄ꝫ mei
memoꝛia ad lyram interdũ ludes. Impetreſqꝫ a fatis tuo
precatu. quatenus appollinem cũ lira ad nos mittere haud
recuſent ne fama et gloꝛia latini ydeomatis ꝓſus apđ nos
moꝛiatur. quod ſi intellexerimus ſempiternam tibi memoꝛiã
ſingulari ſtatua erigere noſqꝫ ꝑpetuo tibi foꝛe obnoxios pol
licemur. Nunc tuum erit caſſandꝛa pudiciſſima. ſi quid q̄ꝫ
liberiꝰ foꝛtaſſe q̄ꝫ decebat dixiſſe videboꝛ ꝓ humanitate tua
atqꝫ clementia mihi ignoſcas atqꝫ id ipſum in ſanioꝛẽ partẽ
vt par eſt interpreteris. Vale decus et virtus feminei ſexus
Nurenberge decem kalendas decembris.

Conradi celtis protucij ode Ad appollinem repertorem poetices. vt abijtalis cum lyra ad germanos veniat.

Phebe qui blande cithare repertor
Linque delectos elyconqꝫ pyndum
Et veni noſtris vocitatus oris
Carmine grato
Cernis vt lete properant camene
Et canant dulces gelido ſubaxe
Tu veni incultam fidibus canoris
Viſere terram
Barbarus quem olym genuit vel acer
Vel parens hirtus lacij leporis
Neſcius. nunc ſit duce te docendus
Pangere carmen
Quod ferunt dulcem cecinisse orpheum
Quem fere atroces agileſqꝫ cerui
Arboreſqꝫ alte celeres ſecute
Plectra mouentem
Tu celer vaſtas equoris perundas
Letus a grecis lacyam videre
Jnuehens muſas voluiſti gratas
Pandere et artes
Sic velis noſtras rogitamus oras
Jtalas ceu quondam aditare terras
Barbarus ſermo fugiatqꝫ vt antrum
Subruat omne